

► **Verslag**

18 november 2015

**Begeleidingscommissie -
Vergadering van 18 november 2015**

Aanwezige leden:

- Peter VERMEULEN, kabinet JAMBON
- Jurgen CALLAERTS, kabinet JAMBON
- Isabelle ROBIETTE, AD Civiele Veiligheid
- Vran SRAN, AD Civiele Veiligheid
- Hilde VANDEN BERGHE, AD Civiele Veiligheid
- Gerd VAN CAUWENBERGHE, federale dienst Gouverneur Antwerpen
- Thierry LEBACQ, federale dienst Gouverneur Henegouwen
- Bart VANDENBUSSCHE, Brandweervereniging van Vlaanderen
- Marc DUVIVIER, Fédération royale des corps de sapeurs-pompiers de Belgique
- Filip DEKIERE, Raad van Zonecommandanten Vlaanderen
- Philippe FILLEUL, Commission des commandants de zone francophones et germanophone
- Geert OLLIVIER, Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers
- Lucien LETOCART, association des pompiers volontaires francophones et germanophones de Belgique
- Johan IDE, vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest
- Kris VERSAEN, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Sophie DELSEMME, vertegenwoordigster van het Waals Gewest
- Willy Van der Straeten, directeur a.i. KCCE

Verontschuldigd:

- Joy DONNE, kabinet JAMBON
- Jérôme GLORIE, Directeur-generaal Civiele Veiligheid
- Isabelle MAZZARA, Voorzitster van het Directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken
- Cathy BERX, Gouverneur van de provincie Antwerpen
- Luc MAES, federale dienst Gouverneur Antwerpen
- Tommy LECLERCQ, Gouverneur van de federale dienst Gouverneur Henegouwen
- Laurent MICHEL, Gouverneur van de federale dienst Gouverneur Henegouwen
- Chris ADDIERS, Brandweervereniging van Vlaanderen
- Grégoire QUENTIN, Fédération royale des corps de sapeurs-pompiers de Belgique
- Frank MAERTENS, Raad van Zonecommandanten Vlaanderen
- Marnic De Meulemeester, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
- Nathalie TABURIAUX, vertegenwoordiger van het Waals Gewest
- John ROBERT, Union des villes et communes de Wallonie

Afwezig:

- Harmen LECOK, kabinet De Block
- Marcel VAN DER AUWERA, FOD Volksgezondheid
- Cliff RICHART, FOD Begroting
- Jacques GOBERT, Union des villes et communes de Wallonie
- Frans DE KOCK, operationele eenheid van Liedekerke
- Sébastien CRAMPONT, vertegenwoordiger van het Waals Gewest
- Laurent DEMARQUE, Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Uw contactpersoon: Sran Vran/Hilde Vanden Berghe

T: 02 500 21 85

E-mail: hilde.vandenbergh@ibz.fgov.be

F: 02 500 24 58

De heer Peter Vermeulen zit de vergadering voor.

Aangezien de heer Callaerts de vergadering vroegtijdig moet verlaten, start de vergadering met agendapunt 7.

7. Boekhouding van de hulpverleningszones

De heer Callaerts legt uit dat de politie- en hulpverleningszones de regels uit de nieuwe gemeentelijke boekhouding toepassen. Deze boekhouding werd in de Vlaamse gemeenten toegepast vóór 1 januari 2014.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Liesbeth Homans, vroeg aan de federale minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, Jan Jambon, om het nieuwe boekhoudsysteem, dat gebruikt wordt in de Vlaamse lokale besturen, Beleids- en Beheerscyclus (BBC) genoemd, ook toe te passen in de politie- en hulpverleningszones.

In een eerste reactie antwoordde het kabinet van de minister dat dit niet mogelijk was, aangezien deze wijziging ook een impact zou hebben op de politie- en hulpverleningszones van de andere gewesten.

Het kabinet van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur stelde dan voor om de federale wetgeving zo te wijzigen waardoor de boekhouding van een politie- of hulpverleningszone gevoerd wordt volgens de regels die in het desbetreffende Gewest van toepassing zijn. Zodoende kan BBC gevolgd worden in het Vlaams Gewest en NGB (of zijn potentiële opvolgers) in het Waals en Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het advies van de Begeleidingscommissie wordt gevraagd over dit punt.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB vraagt of de voorgestelde wijziging een impact zal hebben op het gebruik van de huidige boekhoudsoftware.

Er wordt geantwoord dat er in een eerste fase niets zal veranderen: indien het advies van de commissie gunstig is, zou het nieuwe systeem pas vanaf 2019 opgelegd moeten worden in de desbetreffende zones. Hij herinnert er eveneens aan dat de aanpassing van de federale wetgeving geen impact zou mogen hebben op de zones in het Waals Gewest, zolang het Waals Gewest de boekhoudregels die van toepassing zijn op de lokale besturen, niet wijzigt.

De vertegenwoordigster van het Waals Gewest verduidelijkt dat er momenteel geen ontwerp van wijziging van de boekhoudkundige en begrotingsregels van de lokale overheden is.

De vertegenwoordiger van de Waalse gouverneurs merkt op dat het de federale diensten van de gouverneurs zijn, en niet het Waals Gewest, die belast zijn met het financiële toezicht op de hulpverleningszones. Hij voegt eraan toe dat deze wijziging van de wetgeving tot gevolg zal hebben dat de boekhoudregels niet meer eenvormig zullen zijn op het hele grondgebied.

Er wordt geantwoord dat er zekere eenvormigheid behouden zal blijven door middel van de jaarlijkse begrotingsomzendbrieven van de minister van Binnenlandse Zaken, en dat indien de wetgeving gewijzigd wordt, het toezicht van de gouverneur eveneens herzien zal worden.

De vertegenwoordiger van de Waalse gouverneurs wijst erop dat een verschillende boekhouding een verschillende boekhoudlogica inhoudt. Zou dit niet tot gevolg kunnen hebben dat een aantal beslissingen/onderrichtingen van de Federale Staat niet toegepast zouden kunnen worden door de zones?

De vertegenwoordiger van de Vlaamse gouverneurs antwoordt hierop dat de rekenplichtigen in de federale diensten van de Vlaamse gouverneurs BBC beter goed beheersen, wat dus een pluspunt is. Hij voegt eraan toe dat de BBC-logica een soepeler beheer van hun boekhouding mogelijk zou maken voor de zones. Hij betreurt dat de beslissing in dit dossier niet eerder genomen werd, ondanks hun vraag in die zin.

Op de vraag van de vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen waarom de zones tot 2019 zouden moeten wachten om het BBC-systeem toe te passen, antwoordt de vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest dat er hiervoor twee redenen zijn:

- een evaluatie van het BBC-systeem is lopende op basis van de pilootprojecten die lang vóór 01/01/2014 opgestart werden en het systeem zou dus aangepast kunnen worden;
- het Vlaamse decreet dat alle regels met betrekking tot de boekhouding van de lokale besturen omvat, zal in werking treden in 2019.

Hij voegt eraan toe dat het BBC-systeem makkelijker is om de langetermijninvesteringen te plannen, in het kader van meerjarige investeringsplannen.

De FOD Binnenlandse Zaken zal zich ook niet meer moeten bezighouden met de rapportering aan Europa, aangezien het Vlaams Gewest alle gevraagde informatie zal kunnen bundelen en de bundel aan de Federale Staat zal kunnen bezorgen.

De vertegenwoordiger van de Raad van Zonecommandanten Vlaanderen vraagt of het BBC-systeem nu al kan toegepast worden door de zones die dit willen.

De vertegenwoordiger van het Vlaams Gewest wijst erop dat er tools bestaan die het mogelijk maken om de boekhouding gemakkelijk om te zetten van het nieuwe gemeentelijke boekhoudsysteem naar BBC, en omgekeerd.

De vertegenwoordigers van de VVSG en de BVV spreken zich uit voor een wijziging van de wetgeving die de Vlaamse hulpverleningszones zou toelaten om het BBC-systeem toe te passen.

De vertegenwoordiger van de Vlaamse Overheid deelt ook mee dat er met het Brussels Gewest gesprekken opgestart zijn over het systeem. Het Brussels Gewest zou immers geïnteresseerd zijn om het Vlaamse systeem te implementeren.

1. Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 14 oktober 2015

Wat de aanwezigheidslijst betreft: de heer Bargibant was niet aanwezig tijdens de vergadering van 14/10/2015. Dit zal rechtgezet worden.

Wat het punt “WG meerkosten” in “2. Opvolging van de besprekingen van de commissie” betreft, wijst de vertegenwoordiger van de Vlaamse gouverneurs erop dat de beslissing om rekening te houden met de in 2014 door de gemeenten gedane aanwervingen en bevorderingen voor de bepaling van de meerkosten, tot de WG meerkosten behoort.

Er wordt opnieuw een bespreking opgestart met betrekking tot het punt “korporaal+”: tot spijt van sommigen over het feit dat de gevraagde verlenging niet aanvaard werd, wordt geantwoord dat er een alternatieve oplossing bestaat via de uitoefening van hogere functies. Er wordt eveneens aan toegevoegd dat de bevorderingsprocedures voorbereid kunnen worden, aangezien het koninklijk besluit m.b.t. de opleiding ter bekrachtiging voorgelegd werd aan de Koning.

2. Opvolging van de besprekingen van de commissie

a) Opvolging van de vertrekstroom van vrijwilligers: vragenlijst bestemd voor de zones

Er doen geruchten de ronde over het massale vertrek van vrijwillige brandweerlieden. Men moet de vrijwilligersstromen kunnen meten om over objectieve gegevens te beschikken. Tijdens de zitting worden er ontwerpen van vragen voorgelegd aan de commissieleden, die zich akkoord verklaren na enkele aanpassingen (aangepaste vragen in bijlage). Er wordt overigens overeengekomen dat vragen met betrekking tot het aantal aangeworven en benoemde vrijwillige brandweerlieden in 2016 en 2017 gesteld zullen kunnen worden aan de hulpverleningszones.

De kernvraag die gesteld moet worden, is of de uitstroom van vrijwilligers groter is dan de instroom. Indien hierop positief geantwoord wordt, dient de vraag gesteld te worden welke redenen aan de basis hiervan liggen.

De VVSG merkt op dat er geen enkel vergelijkingsselement is en dat men voorzichtig moet zijn met de analyse. Het kabinet antwoordt hierop dat het de bedoeling is om dit als een permanent werkinstrument in te voeren.

b) Verplaatsing naar de opleidingsplaats: juridische analyse

Er bestaan twee gevallen:

- (1) ofwel vertrekt men naar de opleiding vanuit de kazerne, omdat er bijvoorbeeld een wacht volgt of openbaar vervoer georganiseerd wordt door de zone: de verplaatsingstijd = diensttijd. Er zijn geen reiskosten.
- (2) ofwel wordt vertrokken van thuis uit (of vanuit ~~elke~~ een andere plaats die niet de kazerne is) met een privévoertuig: de verplaatsingstijd is geen diensttijd, maar de reiskosten worden vergoed op basis van artikel 3 van het geldelijk statuut¹.

Dit punt zal eveneens vermeld worden in de FAQ.

¹ Behalve indien het privévoertuig gebruikt wordt terwijl de zone openbaar vervoer organiseert.

c) Oprichting van een WG met de werkgeversfederaties en de gemeenten om de beschikbaarheid van de vrijwilligers overdag te verbeteren (artikel 104 van de wet van 15/05/2007)

Er heeft een overleg plaatsgevonden tussen het kabinet Binnenlandse Zaken en het kabinet van minister Muylers (Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport) om het educatief verlof te bespreken.

Wat de relatie met de werkgevers betreft, zal er een Franse studie geanalyseerd worden. Vervolgens zal er contact opgenomen worden met de minister van Werk en de grote werkgeversorganisaties. De voorstellen zullen voorgelegd worden aan de commissie.

d) Vrijstelling vennootschapsbelasting voor hulpverleningszones

De minister van Financiën heeft geantwoord: de wetgeving wordt aangepast via een wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen. Het ontwerp is in IKW besproken. Het betreft ook de politiezones.

3. Verlenging vertrekprocedure 2 x 4 man vanuit twee posten (KB SAH 10/11/2012)

Volgens een zone betreft het een overgangsmaatregel. Ze vraagt dus om deze maatregel te verlengen.

De vertegenwoordigster van de juridische dienst wijst erop dat steeds het principe geldt "het vertrek met 6" is. Er bestaat een mogelijkheid van "vertrek met 4" (gecombineerd met een 2de "vertrek met 4" vanuit een andere post). Dit is geen voorlopige bepaling in de tijd is, maar wel een permanente bepaling. Deze maatregel wordt dus niet verlengd te worden, zoals de zone vraagt.

Ze vestigt de aandacht op het feit dat dit een uitzonderlijke procedure blijft: de zone kan mag zich dus op basis hiervan niet structureel organiseren.

Er wordt een bespreking gestart over de opportuniteit om de norm van "het vertrek met 6" te herzien en dus het KB SAH 10/11/2012 op dit punt te wijzigen. Tot slot zijn de vertegenwoordigers van beide verenigingen van zonecommandanten van mening dat het niet opportuun is om "het vertrek van 2 x 4 man" in te voeren.

4. Eis dat iedere brandweerman moet worden uitgerust met een eigen draagbare radio (KB 30/8/2013)

Een zone vraagt om de eis dat iedere brandweerman moet worden uitgerust met een eigen draagbare radio, te schrappen in het KB van 30/8/2013.

De vertegenwoordiger van de "Commission des commandants des zones francophones et germanophone" wijst erop dat een betere communicatie tijdens de branden van de voorbije jaren de dingen had kunnen veranderen. Deze eis is noodzakelijk om de veiligheid van de intervenanten te waarborgen, ook al heeft dit een kostprijs. Er zouden andere oplossingen overwogen kunnen worden dan het werken met ASTRID.

De vertegenwoordiger van de BVV merkt op dat de verplichting zeer strikt is, maar deze afschaffen, zou eveneens een extreme maatregel zijn. Hij vraagt wel een evaluatie van deze verplichting.

De vertegenwoordiger van de Vlaamse zonecommandanten deelt mee dat de interventievoertuigen dienen voorzien te worden van de nodige ASTRID-apparatuur. Op deze wijze zijn alle brandweelrui uitgerust met de juiste apparatuur tijdens een interventie.

De vertegenwoordiger van het KCCE deelt mee dat tijdens het incident van 7 september laatstleden in Heuvelland een tweedelijnsbrandweerman een probleem had en niet over een radio beschikte.

De vertegenwoordiger van de FRCSPB sluit zich aan bij zijn collega's en voegt eraan toe dat de verplichting erin bestaat om een radio te verschaffen aan elke brandweerman tijdens een interventie. Het is niet noodzakelijk om een radio op naam te hebben per individu, maar wel 1 radio per intervenant. Dit beperkt het aantal noodzakelijke radio's en de meerkosten.

5. Oprichting van een zonaal informatiecomité voor het operationeel personeel van de brandweer

De vertegenwoordiger van het kabinet legt uit dat de communicatie een essentieel is in de organisatie van de hulpverleningszones. Hij wijst erop dat de meeste gemeentelijke brandweerdiensten vóór de overgang naar de zones over een adviesraad beschikten, waarin de dienstchef het personeel informeerde en naar hen luisterde. Er wordt nu voorgesteld om met een omzendbrief hetzelfde soort orgaan op te richten in de hulpverleningszones.

Het ontwerp van omzendbrief werd voorgelegd aan de gebruikelijke partners: sommigen hebben suggesties gestuurd, anderen organiseren reeds gestructureerd communicatie, maar nog anderen hebben niet geantwoord. Uit de antwoorden blijkt dat de partners dit een goed idee vinden.

Op de vraag, gesteld door de vertegenwoordiger van de VVSG, met betrekking tot het verband met het syndicaal overleg, wordt geantwoord dat deze commissie niet dezelfde doelstelling heeft: het is de bedoeling om het (al dan niet vakbonds-) personeel te informeren en niet om te onderhandelen over het personeelsbeleid.

Om te antwoorden op de vraag van de vertegenwoordiger van de "association des pompiers volontaires francophones et germanophones", gaat het om een voorstel en geen verplichting voor de zone. De doelstelling bestaat erin de communicatie tussen de top en de basis van de zone mogelijk te maken; het is dus een aanvullend communicatiekanaal op de andere communicatiemiddelen, zoals de sociale netwerken.

De vertegenwoordiger van de Waalse gouverneurs acht dit instrument zeer nuttig en is van mening dat de gouverneurs dit soort praktijk zouden kunnen aanmoedigen.

Andere vertegenwoordigers wijzen erop dat er nog andere communicatiemiddelen bestaan (zonale FAQ, website,...).

De vertegenwoordiger van het kabinet antwoordt dat het slechts één van de communicatie-instrumenten is, maar dat het als voordeel heeft dat het menselijke contact tussen de zoneactoren behoudt.

De vertegenwoordiger van de Vereniging Vlaamse Brandweervrijwilligers ondersteunt het initiatief.

Naar aanleiding van de besprekingen zal het ontwerp van omzendbrief aangepast worden om te verduidelijken dat het geen exclusieve instrument is bestemd voor de vrijwilligers maar dat het een instrument is om de communicatie te vergemakkelijken (en geen instrument om te onderhandelen over het zonebeleid).

6. Een burgemeester doet een beroep (zoals bepaald door de wet van 15 mei 2007 in zijn artikel 107) via de postchef, op de zonecommandant voor een opdracht (bepaald bij KB van 10 juni 2014) inzake de veiligheid in zijn gemeente.

Moet de zonecommandant de nodige maatregelen nemen zonder keuzemogelijkheid?

De beslissing ligt bij de zonecommandant. De burgemeester kan zijn beslissing niet opleggen.

Kan de zonecommandant de aanvraag van de burgemeester weigeren?

Ja, hij is aansprakelijk voor de zoneraad en niet voor een individuele burgemeester.

Als de zonecommandant weigert, kan de burgemeester dan rechtstreeks bevel geven aan de postchef?

Nee, dit is niet mogelijk. De vertegenwoordiger van het kabinet schetst de situatie opnieuw: deze vragen zijn het resultaat van een concreet feit.

Een campingbeheerder had een watertekort en vroeg aan de vroegere dienstchef van de gemeente waar de camping zich situeert, om hem opnieuw van water te voorzien. Deze wees hem door naar de zonecommandant, die weigerde op te treden. De burgemeester van de desbetreffende gemeente formuleerde, op vraag van de campingbeheerder, hetzelfde verzoek aan de zonecommandant, maar tevergeefs. Hij heeft dan van de vroegere dienstchef geëist dat hij zou optreden, wat deze gedaan heeft, en om die reden werd hij tot de orde geroepen door zijn zonecommandant.

De vertegenwoordiger van de VVSG wijst erop dat men het in de zoneraad eens zou moeten worden over wie de contactpersoon is van wie, en over wie wat doet.

Eén van de vertegenwoordigers van de gouverneurs voegt eraan toe dat men de burgemeesters opnieuw zou moeten sensibiliseren over hun rol in de zoneraad. Het betreft een pedagogische rol voor de verenigingen van steden en gemeenten.

Uiteraard dienen in geval van een ramp of grootschalig incident de regelgeving en de principes van de noodplanning gerespecteerd te worden.

7. Varia

7.1. Reglement van interne orde van de begeleidingscommissie

Er zal een reglement van interne orde opgesteld worden om de te behandelen onderwerpen te bepalen die onder de bevoegdheid van de begeleidingscommissie vallen.

Dit reglement zal eveneens de procedure vastleggen, op volgende wijze: na verzending van het verslag van de vergadering van de begeleidingscommissie zullen de leden een week de tijd hebben om de punten die zij op de agenda van de volgende vergadering van de commissie willen plaatsen, mee te delen. Vervolgens zal de agenda verstuurd worden naar de leden, één week vóór de datum van de geplande vergadering.

7.2. Begroting 2016

De vertegenwoordiger van de Vlaamse gouverneurs vraagt dat er een soepelere procedure in zake goedkeuring van de zonebegrotingen aanvaard zou worden. Hij licht toe dat er een termijnprobleem bestaat wat de gemeentelijke dotaties betreft: men moet soms wachten tot 15/12 om de beraadslaging van de gemeente te hebben, terwijl dit de laatste termijn voor de gouverneur is om een aanvullende verdeelsleutel voor de gemeentelijke dotaties voor te stellen. Er wordt eveneens gevraagd of de gouverneur een zonebegroting niet kan goedkeuren omwille van het feit dat een gemeentelijke beraadslaging niet hetzelfde gemeentelijke dotatiebedrag vermeldt als in de zonebegroting.

Antwoord van de juridische dienst: het betreft inderdaad een reden waarvoor de gouverneur de zonebegroting niet kan goedkeuren.

7.3. Ontwerp van koninklijk besluit zonecommandant: raadpleging van de partners

De raadpleging van de stakeholders zal gebeuren zoals die steeds gebeurd is.

De volgende vergadering van de commissie wordt vastgelegd op 20 januari 2016 om 10 uur.